

DET KONGELIGE
OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENT

Ifølge liste

Deres ref.

Vår ref.

Dato

13/1695

10.4.2014

Vedrørende uenighet mellom rettighetshaverne i Haltenbanken West Unit

1 Bakgrunn

Det vises til brev 4.9.2013 fra Petoro AS (Petoro), hvor Petoro bringer uenighet mellom rettighetshaverne i Haltenbanken West Unit (HWU) knyttet til Tyrihans Unit (Tyrihans) sin bruk av HWUs innretninger for Olje- og energidepartementet til avgjørelse, jf. forskrift om andres bruk av innretninger (TPA-forskriften).

Petoro opplyser at HWU, som eiergruppe, og Tyrihans, som brukergruppe, 23.6.2005 inngikk avtale om tie-in og prosessering for Tyrihans på Kristin-plattformen (Tyrihans-avtalen). I forbindelse med at HWU har mottatt forespørsel fra et nærliggende felt, Maria, om bruk av HWUs innretninger, er det forhandlet endringer i avtalen for å fastsette prinsipper som skal ligge til grunn for Marias tilknytning. Flertallet i styringskomiteen i HWU (alle rettighetshaverne unntatt Petoro) vedtok 2.7.2013 prinsipper for en ny endringsavtale nr 4 til Tyrihans-avtalen (Prinsippene). Petoro er uenig i at Prinsippene skal ligge til grunn for utarbeidelsen av en ny endringsavtale, og bringer denne uenigheten inn for departementet.

Rettighetshaverne i HWU og Tyrihans er som følger:

Postadresse
Postboks 8148 Dep
0033 Oslo
<http://www.oed.dep.no/>

Kontoradresse
Akersgata 59
postmottak@oed.dep.no

Olje- og gassavdelingen
Sentral: 22 24 90 90

Saksbehandler
Per Valvatne
Org. nr. 977 161 630

Haltenbanken West Unit (HWU)

Statoil Petroleum AS (O)	55,29910 %
Petoro AS	19,57700 %
ExxonMobil Exploration & Production Norway AS	10,87610 %
Eni Norge AS	8,24780 %
Total E&P Norge AS	6,00000 %

Tyrihans Unit (Tyrihans)

Statoil Petroleum AS (O)	58,83510 %
Total E&P Norge AS	23,18030 %
ExxonMobil Exploration & Production Norway AS	11,75490 %
Eni Norge AS	6,22970 %

Prinsippene legger føringer for vilkårene som kan tilbys for Marias bruk av HWUs innretninger. Rettighetshaverne i Maria er:

Maria

Wintershall Norge AS (O)	50,0000 %
Petoro AS	30,0000 %
Centrica Resources (Norge) AS	20,0000 %

Departementet har bedt om de øvrige rettighetshaverne i HWU sine fremstillinger av saken. Det vises til brev fra Statoil 24.9.2013 med samlet fremstilling av saken fra selskapene Statoil, ExxonMobil, Eni og Total. Det vises også til videre skriftlige innspill fra Petoro 7.10.2013 og fra Statoil 7.10.2013 og 18.10.2013. Departementet har også bedt rettighetshaverne i Maria om å formidle eventuelle merknader til saken. Det vises til brev fra Wintershall på vegne av Wintershall og Centrica 24.9.2013 og 9.10.2013. Selskapenes anførsler oppsummeres under.

For å få belyst saken nærmere har departementet hatt møte med rettighetshaverne i HWU og Tyrihans, der de tekniske og kommersielle forhold på Kristin-plattformen ble gjennomgått og der partene utdypet sine synspunkter. Departementet har også hatt møte med Wintershall og Centrica, der det ble redegjort for hvordan saken påvirker forhandlingsprosessen sett fra Marias ståsted og hvilken betydning en avgjørelse kan ha for Maria.

Departementet har bedt Oljedirektoratet (OD) vurdere om Prinsippene kan føre til suboptimal ressursutnyttelse i området. ODs vurdering er at det så langt ikke er konkrete holdepunkter for å kunne si at de foreliggende avtaler eller Prinsippene, fører til suboptimal ressursutnyttelse i området.

2 Nærmere om partenes anførsler

Petoro har bedt departementet treffe følgende vedtak:

- Ny endringsavtale til tilknytning- og prosesseringsavtalen av 23. juni 2005 mellom Tyrihans Unit og Haltenbanken West Unit skal hensynta kapasitetsforespørsel fra Maria av 30. september 2011, slik at Tyrihans Unit i endringsavtalen ikke skal få

utvidet rett til kapasitet på Kristin med prioritet fremfor Maria og derved utvidede krav på kompensasjon.

- Ny endringsavtale til tilknytning- og prosesseringsavtalen av 23. juni 2005 mellom Tyrihans Unit og Haltenbanken West Unit skal legge til rette for etablering av objektive og ikke-diskriminerende vilkår for bruk av innretningene på Kristin, slik at vilkårene for Marias bruk tilsvarer Tyrihans sine vilkår for bruk.
- Subsidiær anførsel: Ressurser i ressursklasse 4 skal ikke hensyntas ved beregning av kompensasjon for tapt/utsatt produksjon for Tyrihans.

Petoro har blant annet anført:

- Petoro er av den oppfatning at HWU i sitt tilbud om kapasitet til Maria etter TPA-forskriften kun kan ta hensyn til de kapasitetsrettighetene Tyrihans hadde sikret på det tidspunkt HWU mottok forespørsel om bruk fra Maria, og at det kun er disse kapasitetsrettighetene som kan inngå i beregning av kompensasjon for tapt/utsatt produksjon for Tyrihans fra Maria. Kapasitetsrettighetene Tyrihans var sikret på det aktuelle tidspunktet er ifølge Petoro den kapasiteten de hadde reservert.
- Dersom Prinsippene blir nedfelt i en ny endringsavtale vil det dermed medføre at Tyrihans sine eventuelle fremtidige kapasitetsreservasjoner økonomisk skal ramme Maria, på tross av at HWU mottok forespørsel om kapasitet fra Maria mer enn 21 måneder før Prinsippene ble vedtatt. Petoro anmoder derfor departementet om å ta stilling til om det gjelder et prinsipp om først i tid, best i rett i forhold til hvem som skal reserve kapasitet.
- Rettighetshaverne i HWU med størst økonomisk interesse i Tyrihans søker gjennom vedtakelsen av Prinsippene urettmessig å sikre Tyrihans et høyere grunnlag for beregning av kompensasjon for utsatt produksjon enn det som dagens avtale og TPA-forskriften tilsier. Petoro opplyser at Tyrihans i henhold til Prinsippene skal få kompensert tapt og utsatt produksjon av ressurser som er i ressursklasse 1-4 ved beregningstidspunktet. Den initielle kompensasjonen skal beregnes 6 måneder før oppstart av Maria. Ved eventuelle nye kapasitetsreservasjoner skal det beregnes ny kompensasjon på tidspunktet for kapasitetsreservasjon.
- Petroleumsloven § 4-8 første ledd og TPA-forskriften § 6 tredje avsnitt tilsier at eier, ved besvarelse av forespørsel om bruk, bare kan ta hensyn til eget behov og eventuelle eksisterende brukers rettigheter til bruk som allerede er sikret. Derfor er det kun Tyrihans sine rettigheter slik disse følger av allerede inngåtte endringsavtaler som kan hensyntas.
- Tyrihans har etter Tyrihans-avtalen med endringsavtaler rett til en avtalt kapasitet, avtalte driftsbetingelser og økning av kapasitetsrettigheter innenfor rammen av ledig kapasitet. Tyrihans sin rett til økning av kapasitetsrettigheter kan ikke forstås som et forbud mot at HWU tar inn nye tredjeparter, da dette ville være i strid med både avtalen og TPA-forskriften. Dersom HWU inngår nye tredjepartsavtaler vil ledig kapasitet bli redusert og Tyrihans må tåle at dette skjer uten kompensasjon.
- Prinsippene innebærer at Maria ikke vet med sikkerhet før 6 måneder før oppstart av produksjon på Maria hvilken kompensasjon som skal betales til Tyrihans og

hvilken kapasitet som er ledig på Kristin. Dette vil gjøre det svært vanskelig for Maria å utarbeide beslutningsdokument og dermed vanskeliggjøre utbyggingsbeslutningen. Dette vil hindre effektiv bruk av Kristin-plattformen og motvirke god ressursforvaltning, og vil således være i strid med formålet bak TPA-forskriften og petroleumsregelverket.

- Dersom departementet kommer til at Tyrihans skal kunne få kompensasjon også for fremtidige kapasitetsreservasjoner, mener Petoro at kompensasjonen bør begrenses til å gjelde ressursklasse 1-3. Inkludering av ressursklasse 4 gir stor usikkerhet for Maria. Videre skal Tyrihans etter Tyrihans-avtalen kun betale kompensasjon for ressursklasse 1-3 til HWU når Tyrihans øker sine kapasitetsreservasjoner. Dersom Maria må betale mer kompensasjon strider dette etter Petoros syn det med HWUs plikt til å etablere objektive og ikke-diskriminerende vilkår for brukerne av innretningene på Kristin, jf. TPA-forskriften § 4 første avsnitt.

Statoil, på vegne av Statoil, ExxonMobil, Eni og Total, har blant annet anført:

- Det er ikke ledig kapasitet i modulen for lavtrykksproduksjon (LPP-modulen) på Kristin-plattformen. Kapasiteten på modulen blir bestemt av inngangstrykket, som vil reguleres for å gi optimal produksjon for de reservoarer man produserer fra. Det er mulig å skape plass til Maria, men da må trykket økes, og det vil føre til tapt eller utsatt produksjon for HWU og Tyrihans.
- Tyrihans sin rett til økt kapasitet etter Tyrihans-avtalen og Endringsavtale 3 er ikke betinget av at det er ledig kapasitet, men er kun betinget av at det er teknisk gjennomførbart og at Tyrihans må kompensere for tapt eller utsatt produksjon. Tyrihans har rett til å be om økt kapasitet 1. november hvert år, fra og med 2013.
- Tyrihans sin utøvelse av rett til økt kapasitet vil medføre at trykket i LPP-modulen holdes høyere enn hva som er optimalt for HWU. Til gjengjeld vil ulempen for HWU med tapt eller utsatt produksjon bli kompensert av Tyrihans. Dette gir insentiv til en høyest mulig samlet produksjon fra HWU og Tyrihans og uten at HWU blir skadelidende, og at dette er optimalt ut fra ressursforvaltningsmessige hensyn.
- De sterke rettighetene Tyrihans er sikret i Tyrihans-avtalen må også sees på bakgrunn av at Tyrihans betalte 52,5 pst. av kostnadene ved å bygge og installere LPP-modulen. Det er viktig å beskytte Tyrihans sine rettigheter for å sikre insentiver til å gjøre slike investeringer.
- Tyrihans sine rettigheter må anses som en "sikret rett til bruk" for Tyrihans, jf. petroleumsloven § 4-8 og TPA-forskriften § 6, tredje ledd. Det er av avgjørende betydning for utviklingen på norsk sokkel at det er forutsigbarhet for at slike avtalte rettigheter og forpliktelser opprettholdes.
- Prinsippene som er avtalt mellom HWU og Tyrihans er positive og nødvendige for Marias tilknytning. Dersom Tyrihans og HWU ikke hadde lagt til rette for å skape kapasitet i LPP-modulen ville tilbudet blitt mindre fordelaktig for Maria.
- Prinsippene gir ikke Tyrihans noen nye rettigheter som Tyrihans ikke var sikret fra før. De klargjør at HWU kan inngå TPA-avtaler om bruk av LPP-enheten, så lenge Tyrihans kompenseres for tapt og utsatt produksjon. Prinsippene innebærer en

reduksjon i Tyrihans sine rettigheter, da de begrenser Tyrihans sin rett til økt kapasitet etter 6 måneder før Marias oppstart.

- Det er ikke nødvendig for OED å ta stilling til spørsmålet om prioritet i denne saken, da Tyrihans allerede er sikret rett til økt kapasitet før HWU mottok forespørsel om bruk fra Maria. I tilfelle det blir spørsmål om prioritet er ikke tidspunkt for forespørsel om kapasitet eller bruk avgjørende. Å gi prioritet ut i fra dette kan lede til en uheldig båndlegging av kapasitet.
- Tidspunktet for beregning av kompensasjon fra Maria er satt for å redusere usikkerheten for alle parter. Usikkerhet knyttet til bl.a. utviklingen i reservoarene og LPP-modulens ytelse reduseres ettersom tiden går. LPP-modulen er planlagt å settes i produksjon januar 2014 og etter noen måneders drift vil usikkerhet knyttet til LPP-modulens ytelse være avklart.
- Dersom Maria får anledning til å knytte seg til Kristin-plattformen uten å kompensere for det som på tilknytningstidspunktet, eller tett opp til dette, fremstår som det fulle potensiale for Tyrihans, risikerer man en beslutning som er samfunnsmessig suboptimal.
- Petoro sammenligner ikke like med like når de anfører at kompensasjon fra Maria for tapt eller utsatt produksjon i ressursklasse 1-4 innebærer at kompensasjonsreglene åpenbart er mindre fordelaktige for Maria enn Tyrihans. For det første er den avtalte kompensasjonen fra Tyrihans til HWU del av en større avtale knyttet til felles investeringer i LPP-modulen. Det må videre tas hensyn til at Tyrihans ikke får benyttet rett til økt kapasitet før 1. nov 2013, som er etter Marias forespørsel om bruk. Videre har Tyrihans rett på årlig økning i kapasiteten. Siden ressursklasse 4 etter hvert vil modnes til ressursklasse 3 eller lavere etter som tiden går vil ressursklasse 4 på denne måten inngå i kompensasjonsberegningen ved senere år.
- Det er ikke grunnlag for Petoros anførsel om at kun inngrep i kapasitetsrettigheter skal gi kompensasjon og at inngrep i driftsbetingelsene i Tyrihans-avtalen ikke skal gi kompensasjon. Dersom driftsbetingelsene endres vil konsekvensen være tapt og utsatt produksjon for Tyrihans.

Siden Prinsippene påvirker Marias kompensasjon til Tyrihans ved eventuell tilknytning til Kristin-plattformen har departementet bedt rettighetshaverne i Maria om å uttale seg. Wintershall og Centrica har blant annet uttalt:

- Når selskapene skal ta investeringsbeslutning for Maria vil det være vanskelig å håndtere usikkerhet knyttet til størrelsen på kompensasjonen for tapt/utsatt produksjon.
- Tyrihans sin rett til å be om økt kapasitet i fremtiden er betinget av at det er teknisk gjennomførbart. Dette kan tolkes slik at fra og med det tidspunktet Maria er sikret rett til kapasitet på Kristin-plattformen, må den kapasitet som Maria er sikret tas i betraktning i vurderingen av hva som er teknisk gjennomførbart. Et krav om kompensasjon for Tyrihans sin tapte/utsatte produksjon må i så fall beregnes med utgangspunkt i den reserverte kapasitet som Tyrihans har sikret på det tidspunktet Maria får sikret sin kapasitet.

- Wintershall og Centrica bemerker at også andre tidspunkter enn forespørsel om bruk kan være aktuelle for spørsmålet om når Maria skal anses sikret rett til kapasitet på Kristin-plattformen, herunder tidspunktet HWU avgir bindende tilbud om kapasitetsrettigheter til Maria, eller tidspunktet for endelig avtaleinngåelse mellom HWU og Maria.
- Tyrihans har etter TPA-forskriften ikke rett på kompensasjon fra Maria etter TPA-forskriften § 9, tredje ledd, fjerde strekpunkt. Kompensasjon til andre tredjeparter kan imidlertid følge av 5. strekpunkt i samme bestemmelse, dersom det oppstår dokumenterbar kostnad for vertsfeltet.
- HWUs plikt til å optimalisere trykket i LPP-enheten etter Tyrihans-avtalen er begrenset til Tyrihans sin "Throughput Entitlement". Kompensasjonen fra Maria som følge av økt trykk må derfor utmåles med utgangspunkt i Tyrihans sin "Throughput Entitlement", det vil si Tyrihans sin kapasitetsrettighet.
- Statoils argumentasjon for at Maria skal kompensere Tyrihans for ressursklasse 1-4 selv om Tyrihans kun skal kompensere HWU for ressursklasse 1-3 er vanskelig å akseptere. Tyrihans har en rett, ikke en plikt, til å øke sine kapasitetsrettigheter. Ressurser som er i ressursklasse 4 på det tidspunktet Tyrihans eventuelt justerer sin profil for siste gang, vil aldri bli tatt med i grunnlaget for kompensasjon.

3 Departementets vurdering

Forespørsel om bruk – prinsippet om "først i tid, best i rett"

Petoro anfører at HWU må gi Marias kapasitetsforespørsel fra 2011 prioritet fremfor en mulig fremtidig forespørsel fra Tyrihans. Petoro ber departementet ta stiling til om Tyrihans 21 måneder etter at HWU mottok forespørsel om kapasitet fra Maria skal kunne utvide reservert kapasitet på Kristin med prioritet foran den kapasiteten Maria ba om i sin forespørsel i 2011. De spør videre om det gjelder et prinsipp om først i tid, best i rett i forhold til hvem som skal reservere kapasitet.

Av TPA-forskriften § 4 fremgår det at bruker som har behov for bruk av annens innretning, på objektive og ikke-diskriminerende vilkår skal ha rett til slik bruk i samsvar med reglene i petroleumsloven § 4-8 og TPA-forskriften. Ved forespørsel om bruk kan eier i sitt svar etter TPA-forskriften § 6 legge vekt på at slik bruk ikke skal være til urimelig fortrengsel for eget behov for bruk av innretningen eller for en annen bruker som er sikret rett til bruk av innretningen. Dersom det ikke er tilgjengelig kapasitet på innretningen har eier plikt til så vidt mulig å legge forholdene til rette for at tilleggskapasitet kan gjøres tilgjengelig for bruker.

Statoil anfører at HWU og Tyrihans med avklaringen i Prinsippene nettopp legger til rette for at HWU kan la Maria knytte seg til Kristin-plattformen. I disse Prinsippene avklares det blant annet tidspunkt for fastsettelse av kompensasjonen Maria skal betale til HWU og Tyrihans. Petoros klage knytter seg til dette tidspunktet, da de mener kapasitetsforespørsel fra Maria av 30. september 2011 må innebære at Prinsippene ikke

kan gi Tyrihans utvidet rett til kapasitet på Kristin fremfor Maria og derved utvidet krav på kompensasjon.

Ut over å fastslå at eier i sitt svar på forespørsel om bruk kan legge vekt på at bruken ikke er til urimelig fortrengsel verken for eiers eget behov eller for behovet til bruker som allerede er sikret rett til bruk, regulerer verken petroleumsloven § 4-8 eller TPA-forskriften hvilken prioritet forespørsler skal ha i forhold til hverandre.

Det som imidlertid fremgår av forskriften er at forespørsel om kapasitetsoversikt og forespørsel om bruk bare er innledende faser frem mot avtale om bruk av innretninger. Dette taler etter departementets syn mot å knytte rettigheter til tidspunktet for forespørsel om bruk. I høringsnotatene som departementet utarbeidet i forbindelse med fastsettelse av TPA-forskriften i 2005, og endring i 2012 er det heller ikke noe som støtter et synspunkt om at forespørsel om bruk etter § 6 skal være et skjæringspunkt med hensyn til prioritet.

Ut fra hensynet til god ressursforvaltning skal TPA-forskriften legge til rette for effektiv bruk av innretninger for å sikre rettighetshaver gode insentiver til lete- og utvinningsvirksomhet. En forutsetning for å oppnå dette, er at ledig kapasitet stilles til disposisjon for brukere. Dersom ny bruker skal kunne reservere kapasitet fra forespørsel om bruk og frem til avtaleinngåelse kan dette gi bruker insentiver til å sende inn forespørsel om bruk på et unaturlig tidlig tidspunkt for å sikre seg rett.

I gitte tilfeller kan det også være konkurranse om kapasiteten mellom flere brukere. Ressurshensyn kan da tilsi at kapasiteten deles eller at en av brukerne prioriteres foran den andre uavhengig av når de sendte inn forespørsel om bruk.

Departementet finner ikke at det er grunnlag for å forstå TPA-forskriften slik at tidspunktet for forespørsel om bruk skal være avgjørende for kapasitetsfordeling mellom partene.

Objektive og ikke-diskriminerende vilkår

Av de overordnede prinsippene i TPA-forskriften § 4 fremgår det at tilgang skal gis på objektive og ikke-diskriminerende vilkår.

Ikke-diskriminerende innebærer at like saker skal behandles likt, men at det er adgang til å gjøre forskjell når dette fremtrer som saklig.

Tyrihans dekket 52,5 pst. av kostnadene relatert til lavtrykkskonseptet. Modulen Tyrihans har investert i utgjør riktignok bare en mindre del av Kristin-innretningen, men modulen er en nyinvestering som er sentral for å sikre økt utvinning fra både HWU og Tyrihans. Departementet mener at en bruker som ikke har vært med å betale

for en investering ikke nødvendigvis kan forvente å få tilsvarende vilkår som en bruker som har vært med på investeringen.

På denne bakgrunn mener departementet at forskriftens krav om objektive og ikke-diskriminerende vilkår ikke kan forstås slik at vilkårene som tilbys Maria nødvendigvis skal være identiske med Tyrihans' vilkår.

Når det gjelder ressursklasser vil departementet innledningsvis bemerke at eier i henhold til TPA-forskriften § 9 tredje ledd, fjerde strekpunkt kan kreve kompensasjon for tapt og/eller utsatt produksjon med utgangspunkt i den fortjeneste som kunne vært oppnådd. TPA-forskriften gir ikke ytterligere holdepunkter for å bestemme hvordan dette skal beregnes. Hvilke ressursklasser som skal inngå i beregningen kan variere, blant annet fordi det kan være ulik sannsynlighet for produksjon av ressurser selv om de er i samme ressursklasse.

I henhold til Tyrihans-avtalen skal Tyrihans kompensere HWU for tapt/utsatt produksjon innenfor ressursklasse 1 til 3, mens Maria i henhold til Prinsippene skal kompensere Tyrihans for tapt/utsatt produksjon innenfor ressursklasse 1 til 4. Statoil forklarer at bakgrunnen for forskjellen i ressursklasser er at Tyrihans har en rett til å reservere kapasitet hvert år, mens Maria ikke har en slik rett. Departementet finner denne forklaringen ufullstendig. Tyrihans har en rett til å øke kapasitetsreservasjonen sin hvert år, ikke en plikt. Denne rettigheten har positiv verdi for Tyrihans, og kan dermed ikke rettferdiggjøre at Tyrihans skal ha gunstigere kompensasjonsbetingelser enn Maria. Departementet vurderer videre Statoils påstand om at ressursklasse 4 vil inngå i kompensasjonsberegningen ved kapasitetsreservasjoner i senere år når ressursene er modnet frem til ressursklasse 3 som ufullstendig. Kompensasjonen Tyrihans skal betale til HWU beregnes ut fra tapt eller utsatt produksjon for HWU som følge av økningen i Tyrihans sin kapasitetsreservasjon, av ressurser som er i ressursklasse 1 til 3 på det aktuelle tidspunktet. Det beregnes kun kompensasjon for økningen i kapasitetsreservasjon – det gjøres ikke ny kompensasjonsberegning for hele kapasitetsreservasjonen Tyrihans har. Tapt/utsatt produksjon som følge av tidligere økninger i kapasitetsreservasjonen, når noen av ressursene kanskje var i ressursklasse 4, blir altså ikke hensyntatt.

Til tross for at departementet mener Statoils forklaring er ufullstendig har departementet etter en samlet vurdering kommet til at det ikke er grunnlag for å konkludere med at vilkårene for Marias bruk må tilsvare Tyrihans sine vilkår for bruk eller at ressurser i ressursklasse 4 ikke kan hensyntas ved beregning av kompensasjon for tapt/utsatt produksjon for Tyrihans. Som påpekt ovenfor dekket Tyrihans 52,5 pst. av investeringene knyttet til lavtrykkskonseptet. Tyrihans sin kompensasjon til HWU er én del av avtalen knyttet til den felles lavtrykksmodule. I denne saken mener departementet det er vanskelig å isolere kompensasjonsvilkårene fra resten av avtalen for så å ta stilling til om det er rimelig eller urimelig at Maria tilbys andre vilkår.

Prinsippenes påvirkning på Marias mulighet til å forhandle frem vilkår for bruk av Kristin-plattformen

Maria er i forhandlinger med HWU om å knytte seg til Kristin-plattformen. Utfallet av disse forhandlingene er av betydning for investeringsbeslutningen for Maria. Kompensasjon for tapt/utsatt produksjon og andre vilkår for tilknytningen vil kunne gjøre stort utslag i lønnsomheten i utbyggingen, og kan også få betydning for gjennomføring og utforming av prosjektet.

Departementet vil bemerke at tidspunktet for fastsettelse av kompensasjon kan ha betydelig påvirkning på hvor stor kompensasjonen blir. TPA-forskriften gir ikke konkrete holdepunkter for hva som kan avtales. Ut fra forskriftens hensyn om å oppnå effektiv bruk av innretninger for å fremme god ressursforvaltning er det ulike forhold som gjør seg gjeldende. For å gjøre beregningen av kompensasjon mest mulig nøyaktig kan det være hensiktsmessig å beregne kompensasjonen så tett opp mot produksjonen som mulig. Det er imidlertid viktig at tredjeparter kan knytte seg til uten altfor stor risiko. Dette taler for at kompensasjonsberegningen normalt bør bli foretatt ved avtaleinngåelser eller/og senest samtidig med den nye brukerens investeringsbeslutning. Beregning av kompensasjon lenge etter investeringsbeslutning og avtaleinngåelse kan gjøre at den nye brukeren blir utsatt for risiko som brukeren ikke selv har kontroll over.

Avtalen mellom HWU og Tyrihans skiller seg imidlertid noe fra en ordinær tredjepartsavtale, ved at Tyrihans etter departementets syn har svært omfattende rettigheter. Rettighetene ble avtalt i forbindelse investeringsbeslutning for LPP-modulen som er en betydelig fellesinvestering designet for HWU og Tyrihans. Modulen tas i bruk i 2014, slik at driftserfaring først vil tilflyte eier i løpet av 2014. At Tyrihans, som medinvestor, har visse rettigheter til å øke kapasitetsreservasjonen etter at en får denne driftserfaringen – og dermed etter Marias forespørsel om bruk – ser departementet i denne saken ikke som urimelig.

Prinsippene som er utarbeidet mellom HWU og Tyrihans og som fastsetter hvordan kompensasjon for tapt/utsatt produksjon fra Maria til Tyrihans skal beregnes, er fremforhandlet uten at Maria har deltatt i forhandlinger om dette. Bakgrunnen er som tidligere nevnt at HWU og Tyrihans har en avtale om bruk av Kristin-plattformen der det blant annet står at innløpstrykket i LPP-enheten skal optimeres basert på produksjonen fra HWU og Tyrihans. Avtalen medfører ikke forbud mot nye tredjeparter, men innebærer at HWU må sikre kompensasjon til Tyrihans for negative effekter av økt innløpstrykk.

Departementet anser det imidlertid som uheldig dersom kompensasjonen Maria skal betale til Tyrihans i realiteten fastsettes uten at Maria har mulighet til å forhandle om for eksempel tidspunktet for fastsettelse av kompensasjonen. Dette kan føre til Marias interesser ikke blir ivaretatt i utformingen av kompensasjonsvilkårene.

På bakgrunn av dette ber departementet om at endringsavtale 4 til Tyrihans-avtalen ikke inngås før samtidig med at Maria inngår endelig avtale om bruk av Kristin-plattformen.

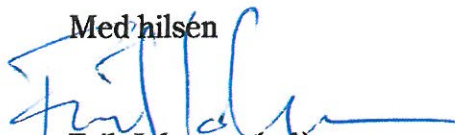
Konklusjon

Petoros anmodning om avgjørelse etter forskrift om andres bruk av innretninger tas ikke til følge.

Dette vedtaket kan påklages til Kongen innen 3 uker, jf. forvaltningsloven kap. 6.

Søksmål om gyldigheten av dette vedtaket kan ikke reises uten at adgangen til å påklage vedtaker er nyttet og klagen er avgjort, forvaltningsloven § 27b)

Med hilsen

Erik Johnsen (e.f.)
avdelingsdirektør

for
Anette V. Smedsvig
seniorrådgiver

Adresseliste

Petoro AS, Postboks 300 Sentrum, 4002 Stavanger

Statoil ASA, 4035 Stavanger

Wintershall Norge AS, Postboks 230 Sentrum, 4001 Stavanger

